

Protocol Meldcode

Meldcode met afwegingskader

Fluvium biedt openbaar onderwijs aan circa 2200 leerlingen op negentien scholen in West Betuwe en Neder-Betuwe. Bij alles wat we doen staat de ontwikkeling van het kind centraal. Iedere school heeft een eigen identiteit en missie binnen de gezamenlijke koers. Samen leren, werken en leven krijgen alle aandacht. Bij Fluvium werken ongeveer 250 medewerkers. Zo goed als wij voor onze leerlingen zorgen zo goed willen wij zijn voor onze professionals. Zij vormen de kern van onze onderwijskwaliteit.

In de wet is vastgelegd dat elke organisatie en iedere beroepskracht die met kinderen en ouders werkt, verplicht is om met de Meldcode te werken. De Meldcode geldt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is het belangrijk om signalen van geweld in een vroegtijdig stadium te herkennen. Daarnaast is het van belang te weten welke stappen kunnen of moeten worden gezet om het geweld te stoppen, de Meldcode biedt hierin houvast.

Een van de verplichte stappen is, een deskundige collega te consulteren. Veel organisaties die onder de Meldcode vallen hebben in de afgelopen jaren een deskundig collega als aandachtsfunctionaris aangesteld om aan de verplichtingen van de Meldcode te voldoen. Ook Fluvium heeft een bovenscholings aandachtsfunctionaris aangesteld. De IB-er (intern begeleider en leerkracht van een school overlegt, passend bij de stappen van de meldcode, met de aandachtsfunctionaris.

De aandachtsfunctionaris functioneert onder meer als aanspreekpunt (zowel intern als extern) en draagt verantwoordelijkheid voor de interne toetsing op naleving van de Meldcode. Per 1 januari 2019 is het *Besluit verplichte Meldcode* veranderd en speelt de aandachtsfunctionaris een belangrijke rol bij de implementatie van de Meldcode. De titel aandachtsfunctionaris is niet wettelijk beschermd. Daarom is het belangrijk om normen te stellen aan de taak van de aandachtsfunctionaris. Fluvium neemt de taakomschrijving opgesteld door de LVAK (Landelijke vereniging voor aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling) over.

De aandachtsfunctionaris draagt zorg voor de implementatie, het hanteren en borgen van de meldcode, zodat huiselijk geweld en kindermishandeling eerder worden gesignaleerd, hulp geboden wordt en het geweld eerder stopt.

Dit omvat:

- de collega's binnen de organisatie instrueren over de meldcode, adviseren en begeleiden bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling en de daarbij te nemen stappen.
- het adviseren en begeleiden van de directie en beleidsverantwoordelijke van de organisatie in de kennis van de meldcode en de implementatie hiervan.

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de *afwezigheid* van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

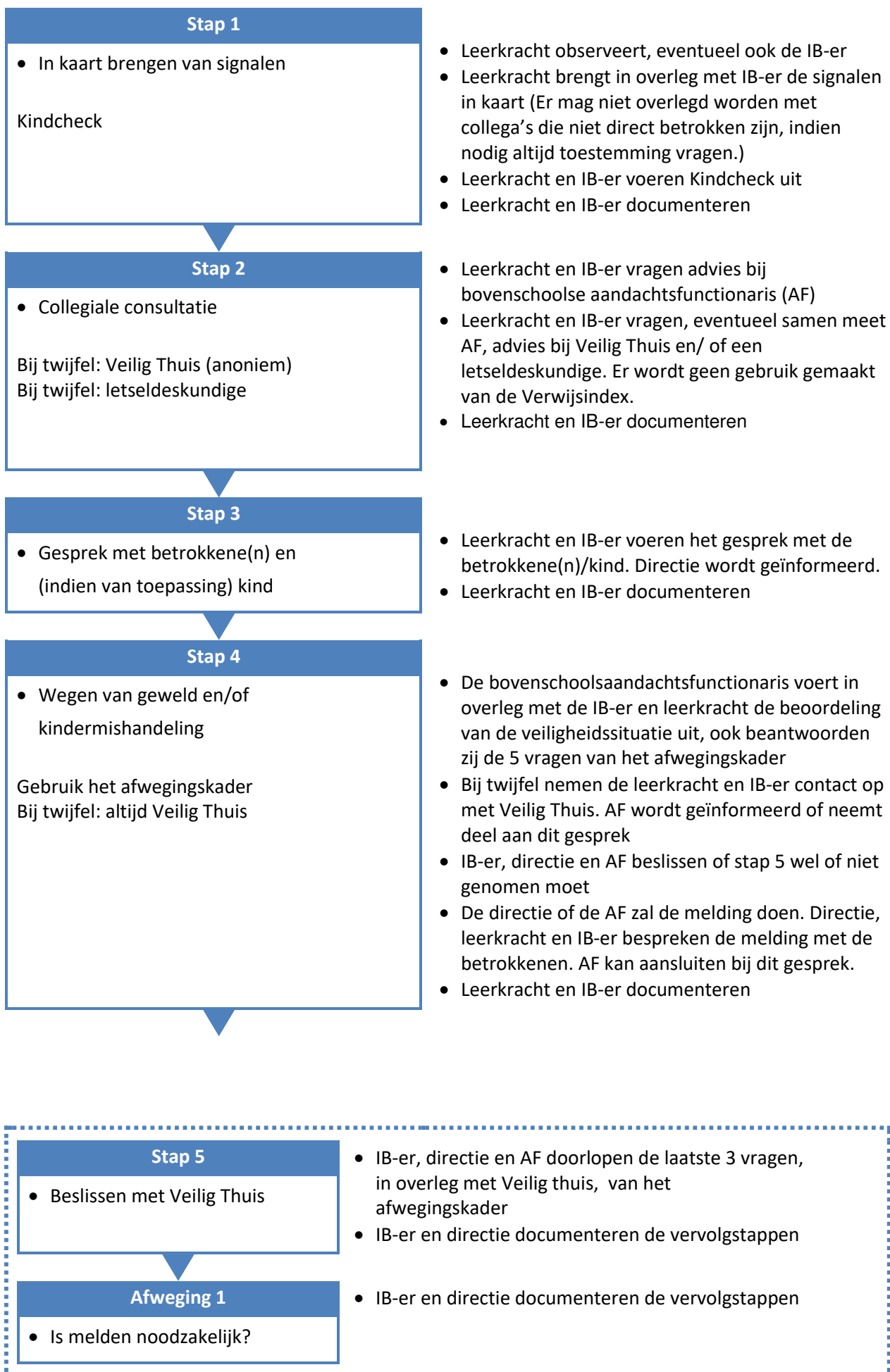
Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid

Afweging 2

• Is hulpverlening (ook) mogelijk?

• IB-er en directie documenteren de vervolgstappen

Omschrijving van de stappen

Beschrijf hier hoe de stappen in uw organisatie worden gezet.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- De leerkracht brengt d.m.v. observaties in overleg/ samenwerking met IB-er de signalen in kaart . (Er mag niet overlegd worden met collega's die niet direct betrokken zijn, hier moet altijd toestemming voor gevraagd worden.)
- Leerkracht en IB-er nodigen ouder(s) uit om in gesprek te gaan. Hierbij benoemen zij feitelijkheden en zaken die opvallen.
- De leerkracht en IB-er voeren de kindcheck uit, op het moment dat er, vanwege de situatie van een volwassene (bijvoorbeeld een ouder), zorgen zijn dat deze volwassene onvoldoende veiligheid kan bieden aan het kind en de mogelijk andere aanwezige minderjarige kinderen.
- Leerkracht en IB-er documenteren de in kaart gebrachte signalen en uitkomst kindscheck objectief in ParnasSys.
- Indien er vermoedens van eengerelateerd geweld zijn, neemt de IB-er in samenwerking met directie, leerkracht en AF direct contact op met een aandachtsfunctionaris eengerelateerd geweld bij de politie.

Stap 2: Collegiale consultatie

- De leerkracht en IB-er consulteren met de aandachtsfunctionaris.
- Bij twijfel wordt er door de intern begeleider en leerkracht altijd (anoniem) advies gevraagd bij Veilig Thuis. Bij twijfel over letsel kan er via Veilig Thuis een letseldeskundige worden ingeschakeld Er wordt bij Fluvium geen gebruik gemaakt van de Verwijsindex.
- Leerkracht en IB-er documenteren in ParnasSys. Zij documenteren in het dossier met wie er collegiale consultatie heeft plaatsgevonden (naam en functie), de uitkomst van de collegiale consultatie, genomen besluiten, het advies van Veilig Thuis en de naam en functie van de medewerker van Veilig Thuis waarmee is gesproken.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

- Leerkracht en IB-er bereiden het gesprek (indien van toepassing) voor, eventueel in overleg met AF. Tijdens de voorbereiding stemmen de leerkracht en IB-er en eventueel de AF af wie van hen het gesprek zal leiden. Zo nodig kan er bij de voorbereiding van het gesprek (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies worden gevraagd aan Veilig Thuis. Indien er wordt besloten om ook met het kind zelf te spreken, is het van belang dat het kind zich veilig genoeg voelt om het gesprek te voeren. Hierbij moet de afweging gemaakt worden of het in het belang van het kind zelf is om dit gesprek te voeren. Hierover kan ook advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.
- Daarna voeren de leerkracht en IB-er het gesprek (indien van toepassing) met de betrokkene(n). Directie wordt geïnformeerd.

- Leerkracht en IB-er documenteren hetgeen wat is besproken met de betrokkene(n) en (indien van toepassing) het kind, de reactie van de betrokkene en (indien van toepassing) het kind en eventuele gemaakte afspraken, in het dossier.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

- Aan de hand van de in kaart gebrachte signalen, de collegiale consultatie, het advies van Veilig Thuis en het gesprek met de betrokkene(n) en (indien van toepassing) het kind, beantwoorden de directie, de IB-er en de AF de vijf vragen van het afwegingskader. En beoordelen zij de veiligheid.
- Bij twijfel wordt er door directie en IB-er en eventueel de AF (op basis van anonieme cliëntgegevens) altijd (opnieuw) advies gevraagd aan Veilig Thuis IB-er, directie en AF beslissen of stap 5 wel of niet genomen moet .
- Indien er aan de hand van het afwegingskader is besloten om naar stap 5 te gaan bereiden de directie, IB-er en eventueel de AF het gesprek met de betrokkene en (indien van toepassing) het kind voor. Zo nodig kan er bij de voorbereiding van het gesprek advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.
- Tijdens het gesprek met de betrokkene(n) vermeldt de AF dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden. Bij het besluit om door te gaan naar stap 5 zal de AF in samenspraak met de directie en IB-er de laatste drie vragen van het afwegingskader voorbereiden en de melding (in stap 5) bij Veilig Thuis doen
- De directie of de AF zal de melding doen. Directie, leerkracht en IB-er bespreken de melding met de betrokkenen. AF kan aansluiten bij dit gesprek.
- Directie en IB-er documenteren de vijf afwegingsvragen, het eventuele advies van Veilig Thuis (o.v.v. naam en functie gesproken medewerker), de genomen besluiten, hetgeen wat is besproken met de betrokkene(n) en (indien van toepassing) het kind en de reactie van de betrokkene en (indien van toepassing) van het kind in het dossier.

Vijf afwegingsvragen

	1	<p><i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i></p> <p>Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.</p>
Meldnorm 1	2	<p><i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i></p> <p>Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.</p>
	3	<p><i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.</p>
Meldnormen 2 en 3	4	<p><i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.</p>
	5	<p><i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.</p>

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

- IB-er, directie en AF bereiden het overleg over de laatste drie vragen van het afwegingskader voor. Deze voorbereiding wordt vanuit zorgvuldigheid vastgelegd zodat de inhoud goed geformuleerd wordt in het gesprek met Veilig Thuis. Ib-er en directie voeren het overleg met Veilig thuis en zorgen ervoor dat de laatste drie vragen goed en helder geformuleerd en beantwoord zijn.
- De directie of de AF zal de melding doen.
- Indien er samen met Veilig Thuis besloten wordt dat “hulp inzetten” ook mogelijk is vanuit eigen organisatie, zijn de directie en intern begeleider verantwoordelijk voor het inzetten, coördineren en toezicht houden op de hulp. De AF is op de hoogte van deze hulp.
- Wanneer deze ingezette hulp niet voldoende is, zijn de directie en IB-er verantwoordelijk voor verdere stappen. Dit is altijd in overleg met de AF.
- De IB-er en directie zijn verantwoordelijk voor de documentatie. De voortgang zal worden bijgehouden, dit gebeurt in ParnasSys.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de Meldcode dient de organisatie vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Bijvoorbeeld een leerkracht die de signalen bespreekt met de zorgcoördinator/aandachtsfunctionaris van een school. Daarnaast moet de organisatie in de Meldcode vastleggen wie eindverantwoordelijk is voor de beslissing om wel of geen melding te doen. Binnen Fluvium ligt deze eindverantwoordelijkheid bij de directie en bovenschools aandachtsfunctionaris.

Vertrouwelijke informatie

We hebben als professionals te maken met een beroepsgeheim Dit verplicht ons om geen informatie te delen met derden, tenzij er toestemming voor gegeven wordt.

Uiterst zorgvuldig zal alles vastgelegd worden, rekening houdend met alle regels vanuit de wetgeving AVG.

Documenteren

Doel van documenteren: continuïteit, kwaliteit en verantwoording.

Leerkracht en IB-er documenteren in ParnasSys.

Let bij documenteren op zorgvuldig omschrijven van:

- Feiten van interpretaties scheiden.
- Met wie, hoe, wanneer en waarover.
- Zorg voor voldoende onderbouwing van feiten.
- Bron vermelden bij informatie van anderen.
- Visie van kind en/ of ouders beschrijven.
- Oordelen binnen eigen deskundigheid en gebaseerd op feiten.
- Diagnoses alleen van bevoegde deskundige.
- Neutraliteit bij mening van iemand over een ander.
- Actualiteit van gegevens.
- Beschrijven van het vervolg.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun (klein-)kinderen, en daarom ook niet beschikken over kindsignalen.

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de beroepskracht zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een beroepskracht meent dat er, vanwege de toestand van zijn volwassen cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

NB:

- Ook het contact met een adolescent waarbij de beroepskracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck;
- De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Heeft u twijfels over de veiligheid van de kinderen? Dan doorloopt u de stappen van de Meldcode. U legt eerst vast door welke signalen bij de ouder u twijfelt over de veiligheid van de kinderen. Daarna volgt u de verdere stappen van de Meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eerge relateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eerge relateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. U kunt een op het gebied van eerge relateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet

omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachtfunctionaris eerderrelateerd geweld bij de politie.

Heb je hulp nodig? Of ken jij iemand die hulp nodig heeft? Bel (anoniem) gratis 0800 2000, dag en nacht. Of chat op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur. Bel in geval van nood altijd direct 112

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een cliënt of patiënt is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

Meldrecht

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een cliënt zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als zijn cliënt, patiënt of leerling daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een cliënt, patiënt of leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt. NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

1. Termen

In dit protocol wordt gesproken over kind en betrokkenen.

2. Informatie over het proces

De leerkracht en/ of IB-er voeren het gesprek met het kind. Noodzakelijk is dat het de persoon is die het dichtbij het kind staat. In het gesprek met het kind komt het volgende aan de orde:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

De leerkracht en/ of IB-er voeren het gesprek met het kind. Noodzakelijk is dat het de persoon is die het dichtbij het kind staat.

- Informatie aan kinderen over hun recht om veilig op te groeien.
- Wat is een normale omgang tussen ouder en kind?
- Hoe gaat u een kind *ontschuldigen*?

4. Recht op eigen mening

De leerkracht en/ of IB-er voeren het gesprek met het kind. Noodzakelijk is dat het de persoon is die het dichtbij het kind staat. Het kind wordt geïnformeerd over zijn/haar rechten om betrokken te worden en het recht op een eigen mening geven.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De leerkracht en/ of IB-er voeren het gesprek met het kind. Noodzakelijk is dat het de persoon is die het dichtbij het kind staat. Er wordt zorgvuldig aandacht besteed aan het volgende:

- De mening van het kind over bestaande zorgen.
- De door het kind geopperde oplossingen.
- De mening over voorgestelde beslissingen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

De leerkracht en/ of IB-er voeren het gesprek met het kind. Noodzakelijk is dat het de persoon is die het dichtbij het kind staat. De uitkomsten van punt 4 worden meegenomen in de besluitvorming. Indien het risico te groot is, zal veiligheid zwaarder wegen dan de mening van het kind. Het kind dient hier echter wel over geïnformeerd te worden. Zorg ervoor dat je geen

beloften doet naar het kind, die je niet waar kan maken. Zorg dat alle gesprekken leeftijdsadequaat gevoerd worden.

7. Route bij disclosure

In het geval van disclosure zal naast de leerkracht en IB-er ook direct iemand van Veilig Thuis aansluiten en tijdens dit gesprek zullen de vervolgstappen gezamenlijk bepaald worden. AF wordt hier ook bij betrokken.

8. Steun

Zeer belangrijk is, dat het kind geïnformeerd wordt over de steun/ hulp die het kind gaat ontvangen. Hoe gaat het eruit zien? Wie doet wat? De leerkracht en/ of IB-er zorgt ervoor dat de gemaakte afspraken ook goed afgestemd worden met Veilig thuis en eventuele andere hulpverlenende organisaties.

Zorg ervoor dat je geen beloften doet naar het kind, die je niet waar kan maken. Zorg dat alle gesprekken leeftijdsadequaat gevoerd worden.

9. Tips voor het gesprek

Voor tips over gespreksvoering wordt verwezen naar "Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" (VWS, 2018).

Bijlage(n)

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn gericht op de praktijk van het onderwijs, bijvoorbeeld: basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en leerplicht.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.

- Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.
- Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.
- Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene.
- Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.
- Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeelden	

